

ROB KAMPHUES

Droom op wielen

Uitgeverij Brandt
Amsterdam 2022

PROLOOG

Ik ben 7,5 seconden per ronde langzamer dan Lewis Hamilton. In een formule 1-auto onder gelijke omstandigheden. Hoe ik dat zo weet? Dat is een lang verhaal, laat ik beginnen bij het begin. Mijn pogingen om in een formule 1-auto terecht te komen.

POGING 1

EEN GROOT GEHEIM

Ik heb een geheim. Niemand op school weet ervan. Behalve Paultje. Paultje is mijn beste vriend. Omdat Paultje net zo is als ik. Dit is mijn geheim: ik ben zestien en ik speel nog met autootjes. Geen speelgoedautootjes, hè. Maar modellen van racewagens die ik zelf maak. Van oude Matchbox-autootjes gebruik ik het onderstel en de wielen. Van karton bouw ik de carrosserie. Met hobbyverf beschilder ik ze precies zoals de formule 1-wagens in de blaadjes bij de sigarenboer. Daarom is het niet stom of kinderachtig. Integendeel. Binnenkort geef ik me op voor *Stuif es in* en dan word ik heel beroemd.

Maar tot die tijd is het beter dat niet te veel mensen ervan weten. Mijn moeder maakt zich al genoeg zorgen: om mijn schoolcijfers – ‘De meester zegt dat je nog zo speels bent,’ gadverdamme – en nog meer over de vraag wanneer ik naar meisjes ga kijken. Ik kijk allang naar meisjes. Heel veel. Maar ik heb wel wat beters te doen dan de hele dag wachten wanneer ik een keer aan de beurt ben om te tongzoenen met Esther-die-het-niet-zo-nauw-neemt.

Het is namelijk de week van The Great Race. Op school tel ik de uren af dat ik weer naar huis mag, zodat ik verder kan met The Great Race. Aan The Great Race doen meer dan tachtig auto’s mee: toerwagens, prototypes en mijn zelfgebouwde formule 1-auto’s. Alle topcoureurs zijn aanwezig: Niki Lauda, Emerson Fittipaldi en zelfs de strip-held Michel Vaillant is van de partij. The Great Race is het

grootste autosportevenement ter wereld en het vindt elk jaar plaats bij mij thuis. Op de vloer van mijn slaapkamer.

Op de achterkant van een oud stuk vloerbedekking heb ik met viltstift een gigantische baan getekend en in vakken verdeeld. Elk autootje mag zo veel vakjes vooruit als hij ogen met de dobbelsteen gooit. Het is een heel karwei om tachtig autootjes honderd ronden te laten afleggen en ik ben er dan ook een week mee bezig. Niemand mag intussen mijn slaapkamer in. Mijn moeder al helemaal niet. Mijn moeder is de grootste bedreiging voor The Great Race. Eén keer had ze gestofzuigd en de hele baan omgegooid en toen moest het evenement worden afgelast. Ik heb voor straf een week niet tegen haar gepraat.

Dit jaar is het een heel mooie baan geworden. Het mooiste is de snelle knik, precies onder mijn driehoekige bureau door, meteen gevolgd door een lang recht stuk waar je goed kunt slipstreamen.

In The Great Race slipstream je wanneer je na het gooien van een dobbelsteen precies achter een ander autootje uitkomt, dan krijg je er twee vakjes bij omdat je profiteert van de zuiging achter de andere auto. Maar gebeurt dat net voor de smalle haarspeldbocht, dan ga je te hard en beland je naast de baan en moet je een beurt overslaan. Gooit een deelnemer drie keer dubbel één, dan valt hij meteen uit. Afijn, het is een hele administratie die ik elk jaar zorgvuldig bijhoud in het grote Great Race-logboek.

Af en toe komt Paultje kijken hoe het ervoor staat. Hij heeft zo zijn eigen favorieten en neemt af en toe het gooien van mij over zodat ik de administratie kan bijwerken. Eén keer heeft hij op school gevraagd of zijn favoriete autootje, de Tyrrell 007 van Jody Scheckter, nog in de race was. Ik heb hem direct de mond gesnoerd. Als ze op school erachter komen dat ik nog met autootjes speel, kan ik wel inpakken.

Ik lig toch al niet zo lekker in de groep.

Misschien komt dat ook wel omdat Paultje en ik onze brommers in de kleuren van formule 1-wagens hebben geschilderd. Wij hebben formule 1-Puch maxi's. Bovendien hebben we om onze brommerhelmen brandvrije kragen geplakt. Dat is een rage, tenminste in de formule 1. Het spul dat ze daarvoor gebruiken lijkt veel op de stof waar slaapzakken van gemaakt worden. Dus hebben Paultje en ik een stuk van een slaapzak om onze helm geplakt. Het is niet te hopen dat iemand ze gaat testen, want als er een aansteker in de buurt komt, zitten de brandvrije kragen voorgoed om onze nek geschroeid.

Sommige mensen vinden Paultje een beetje raar.

Ik niet. Of misschien ook wel, alleen noem ik het niet raar, maar leuk. Als Paultje wil dat je opschiet, schreeuwt hij heel hard 'Vandaaaaag' in je oor. Dat vinden sommige mensen niet zo leuk. Ik wel. We bedenken ook quizvragen waar alleen wij het antwoord op weten. Bijvoorbeeld: 'Noem een formule 1-coureur wiens achternaam met een A begint.' Dan volgt er in staccato een rij namen.

'Alboreto.'

'Ascari.'

'De Angelis.'

'Telt niet, die begint met een D.'

'Andretti.' 'Alesi.' En zo gaat het verder tot we bij de Q komen. Dan roepen we allebei zo snel mogelijk 'Dieter Quester' omdat het de enige formule 1-coureur is wiens naam met een Q begint.

Afgelopen week had iemand Paultjes brandvrije kraag dichtgeniet. Hij kwam er pas achter toen hij zijn helm opdeed, en de hele aula gierde het uit.

Ik merk steeds vaker dat er gegrinnikt wordt als ik met blokkerende wielen precies bij de fietsenstalling tot stilstand kom. Vooral sinds ik een keer met het voorwiel van

mijn Puch Maxi op een bevroren plas uitkwam en ongenadig onderuitging. Sindsdien deinst iedereen een stukje terug als ik aankom.

Vorige week bij Engels pakte meester Verkammen mijn aantekeningenschrift af omdat ik erin zat te tekenen. 'Kijk, we zijn pas halverwege het schooljaar, maar Robbies schrift is al bijna vol. Hoe zou dat nou komen?'

En toen liet hij aan de hele klas zien hoe dat kwam. Ik was voor in het schrift begonnen met het maken van Engelse aantekeningen en achterin met het tekenen van raceautootjes. Halverwege het schrift waren die twee bezigheden elkaar tegengekomen. Ja, dan is het schrift vol, logisch toch!

'Kijk eens,' riep Verkammen hatelijk, 'allemaal dezelfde autootjes!'

Natuurlijk waren ze niet hetzelfde! Stom rond dat hij is. Ik zeg toch ook niets van zijn zenuwtics? Altijd als hij iets op het bord heeft gekalkt, veegt hij het krijt dat er niet zit van zijn revers, dan doet hij net alsof hij zijn sokken ophaalt en slaat hij twee keer achterlijk met zijn hoofd opzij om zijn haar goed te doen, terwijl hij een toupet heeft. Ik roep toch ook niet keihard door de klas: 'Ha, ha, Verkammen heeft een toupet!'

En nee, het was helemaal niet onzinnig waar ik mee bezig was. Of speels. Gadverdamme, wat haat ik dat woord, speels. Er is niets speels aan het ontwerpen van een eigen formule 1-auto waar ik over tien jaar zelf in zit. Paultje ziet bijvoorbeeld heus de ontwikkeling die ik als ontwerper heb doorgemaakt tussen ontwerp 214 en 382. Maar Paultje is dan ook net als ik hard op weg naar de formule 1.

Esther lachte trouwens heel hard om wat Verkammen allemaal zei. Veel te hard, want zo grappig was het niet. Ze riep 'Klein kind!' door de klas en ook 'Homo' wat ik niet helemaal begreep.

Gelukkig val ik niet op Esther-met-de-eerste-bh-van-de-klas, Esther-met-de-eerste-pukkeltjes-in-haar-gezicht, Esther-die-flirt-met-meester-Verkammen. Ik heb meer oog voor meisjes die net als ik niet zo bijdehand doen. Sandra Buitelaar bijvoorbeeld. Sandra lachte niet toen Verkammen me voor schut zette. Sandra schrijft haar naam in mijn agenda. Met een lichtblauwe vulpen in een mooi rond meisjeshandschrift met madeliefjes erbij. Soms schrijft ze dat ik stom ben, maar ik weet dat ze dat niet zo bedoelt.

Ik zou Sandra graag mee naar huis nemen en haar mijn verzameling zelfgemaakte autootjes laten zien. Maar nu met The Great Race in volle gang lijkt me dat niet zo'n goed idee. Ik vrees dat zoiets zelfs voor Sandra te ver gaat.

Soms, als ik tot zes uur 's ochtends aan een autootje bouw, stel ik me voor dat Sandra naast me aan mijn bureau zit. Het is de nacht voor de start van The Great Race. Ik bouw aan een John Player Special zodat die als verrassing voor alle deelnemers ineens aan de start staat, net als in Michel Vaillant en de Leader vaak gebeurt. Met een penseeltje met maar één haar erop schilder ik de lettertjes 'Goodyear' op een minuscuul bandje. Sandra kijkt bewonderend toe.

Uit de buizenradio klinkt de nieuwste treiterschijf van Radio Noordzee, 'Killer Queen' van de nieuwe Engelse popgroep Queen. Sandra legt haar hand op mijn schouder. Zonder dat ik erom hoef te vragen geeft ze me de gereedschappen aan: de pincet, de lijm, het snijmesje en het hobbykarton.

Later, als we groot zijn, lopen we hand in hand door de pits van Monaco. Paultje is er ook bij. Sandra is mijn verloofde en Paultje en ik zijn de eerste Nederlandse formule 1-coureurs sinds jaren.

Thuis zitten alle jongens uit de klas die al in het bloesje

hebben gegraaid van Esther-die-het-niet-zo-nauw-neemt voor de buis en roepen 'Krijg nou wat!' als ze ons herkennen. Meester Verkammen zal een mooie brief sturen waarin hij zijn excuses aanbiedt voor al het onrecht dat hij me heeft aangedaan. Esther-die-tegen-die-tijd-al-aardig-verlept-is zal vragen of ik me haar nog herinner. Dan zal ik net doen of ik het niet meer weet, of het mij allemaal helemaal niets heeft gedaan. Ik zal zeggen: 'Vaag weet ik nog wie je bent,' en dan zal ik haar een foto geven, mijn handtekening erop zetten en expres verkeerd schrijven 'Voor mijn goede vriendin Hester'.

PARAPLU'S EN LATEXPAKJES

Paultje is al een jaar van school af. Omdat zijn cijfers te- genvielen. En omdat de leraren hem een beetje zat zijn misschien. Hij vindt het helemaal niet erg, want zo kan hij zich tenminste concentreren op zijn carrière in de auto- sport. Hij werkt nu dag en nacht bij de benzinepomp in het dorp zodat hij geld heeft voor het onderhoud aan de kart die hij heeft gekocht: de tijd van brommers en speel- goedautootjes is voorbij: Paultje heeft de eerste stap gezet op de weg die door alle kenners wordt erkend als het pad naar de formule 1. Alle beroemde coureurs zijn ooit begon- nen op een kart en Paultje is de volgende.

Ik ben ziekelijk jaloeers en apetrots tegelijk. Ik wil ook van school af. Ik wil ook werken bij de benzinepomp. Maar ik haal het niet in mijn hoofd om zoiets aan tafel te opperen. Mijn vader werkt zich het apelazarus bij de PTT zodat mijn broer en ik de studie kunnen volgen die hij had willen doen. Al het andere is geen optie.

Mijn kans komt als ik twee keer blijf zitten en in dienst moet.

Eindelijk ben ik vijf dagen per week van huis, maar veel belangrijker: ik krijg negenhonderd gulden wedde in de maand. Dat is, samen met het geld dat ik al drie vakanties heb opgespaard, na een half jaar voldoende om een kart te kopen.

Mijn vader is woest als hij van mijn plannen hoort. Woest.

Ik denk dat hij spijt heeft dat hij ons ooit meenam naar Zandvoort.

Hij verzet zich met hand en tand tegen mijn plannen. Ik mag geen kart kopen omdat de zolder vol staat met andere rommel.

In een vlaag van opruimwoede zetten mijn broer en ik in één ochtend zeven frames van crossbrommers bij het grof vuil en 's middags staat er een glanzende kart voor in de plaats. Een daad van grote opoffering van mijn broer, want het merendeel van de brommers was van hem en hij krijgt er niets voor terug.

Het maakt mijn vader nog woester. Hij weigert de papieren te ondertekenen die ik als twintigjarige door een volwassene moet laten signeren. Nu ben ik woest. Ik dreig het huis uit te gaan en hem nooit meer aan te kijken. Het is een loos dreigement, want ik zit in militaire dienst en kan van mijn wedde amper de kart betalen, laat staan een kamer. Mijn moeder raakt zo van streek dat mijn vader nog voor het avondeten bijtrekt. Hij tekent met de woorden: 'Als je maar niet denkt dat ik kom kijken. Nooit! Ik ga niet langs de kant toekijken hoe mijn zoon zich te pletter rijdt.'

Ik maak me totaal niet druk over de dreigementen van mijn vader. Ik vind het veel belangrijker wat voor kleurenschema mijn helm en overall moeten hebben. Tenslotte, als je racet om indruk te maken op de meisjes heb je er niets aan als je onherkenbaar voorbijsjeest. En ik heb al snel gezien dat de meeste jongens een zwarte of vaalrode leren overall dragen met een witte helm zonder enige versiering. Dus koop ik een knalgroen pak, fluorescerend groen om precies te zijn. Het is niet van leer maar van kunststof, dus niet luchtdoorlatend, en ik zweet al als een otter nog voor ik een meter gereden heb.

Mijn helm heb ik met plakplastic voorzien van een

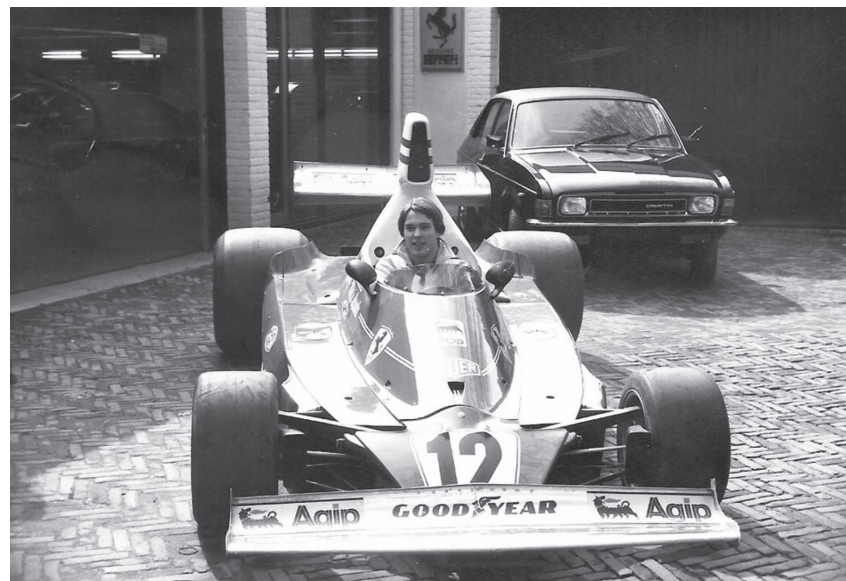

FOTO PRIVÉZAMELING

Zestien jaar, en zo bezeten van de formule 1 dat ik 100 kilometer naar importeur Kroymans brommerde om maar even in de Ferrari van Niki Lauda te mogen zitten.

eigen design. Ergens bij de gebruiksaanwijzing in de doos staat dat stickers ten strengste verboden zijn omdat de lijm ervan de kunststof van de helm aantast en voor ernstig letsel kan zorgen, maar doodgaan is voor Paultje en mij zoiets als je been breken: het kan je overkomen en het kan je niet overkomen. Vette pech en meer niet. De dood is net zoiets als roken en neuken – niet echt voor ons weggelegd. En we spiegelen ons aan de autocoueurs uit die tijd die stoer hun schouders ophalen als er naar de risico's van de sport wordt gevraagd. Zo zijn Paultje en ik ook. Of zo willen we in elk geval heel graag zijn.

In een vlaag van professioneel aanpakken hebben Paultje en ik ook paraplu's laten maken met onze namen erop. God mag weten wie op het idee is gekomen. En wat we er eigenlijk mee willen. We hebben het weer eens afgekeken van de formule 1. Daar zien we altijd coureurs lang van tevoren in de auto zitten in de brandende zon in een of ander paradijselijk oord aan de andere kant van de wereld. Meestal staat er een heel mooi meisje in een rood latexpakje naast de auto om de paraplu boven het hoofd van de coureur te houden. Ik vind het de ultieme daad van toewijding en opoffering. Zo'n meisje wil ik later ook. Eentje die trots op me is als ik race en die mijn hand vasthoudt als ik bijkom in het ziekenhuis.

Er moeten paraplu's komen. Ik vind het ineens net zo essentieel voor het succes van onze onderneming als de aanwezigheid van een motor achter op de kart. Wat zeg ik?! Misschien nog wel belangrijker. Een motor heeft iedereen. Maar paraplu's zodat we ons optimaal op de wedstrijd kunnen concentreren, dat zou weleens ons geheime wapen kunnen zijn. Dus laten we voor zeventig gulden per stuk twee witte paraplu's maken waar in zwarte krulletters onze namen op gedrukt staan. Als mijn moeder de paraplu's ziet, zegt ze: 'Nou jongen, als je geen meisje

vindt om 'm voor je vast te houden, doe ik het wel.'

Ik denk heel lang niet meer aan rode latexpakjes.

Nog voor mijn eerste race weet ik ook een sponsor te strikken: een plaatselijke pizzeria. Wij mogen gratis bij hem eten na afloop van elke race. Tenminste, dat maak ik op uit de enthousiaste gebaren die de Italiaanse eigenaar van de pizzeria maakt als we de deal beklinken.

Al na de eerste training blijkt het iets subtieler te liggen. Als we zijn uitgegeten komt er toch een flinke rekening op tafel. Wat blijkt, we krijgen per bezoek één pizza gratis, dus niet zoals ik dacht: één gratis pizza per persoon. Ik schaam me zo dat ik niets tegen Paultje zeg en dok het hele bedrag uit eigen zak. De letters Pizzeria Napoli op de voorkant van mijn helm laat ik ook staan. Er staat trouwens toch niet bij in welk dorp het is. Ik bereken nog wel dat de plakletters meer hebben gekost dan de tien gratis pizza's die we dit jaar ervoor terugkrijgen.

Trots als een pauw draai ik met mijn officiële Kamp-hues-karting-service-auto het parkeerterrein van de kartbaan van Strijen op voor mijn eerste wedstrijd. Voor zeventighonderdvijftig gulden heb ik een Lada-stationwagon op de kop getikt. In grote plakletters staat mijn naam op de zijkant: ROB KAMPHUES, DRIVER en daar- onder FRED KAMPHUES, MECHANIC, want mijn oudere broer is de grote sleutelaar.

De grootste gaten in de carrosserie van de Lada zijn dichtgesmeerd met polyester en op de overgebleven roestplekken zitten strategisch stickers geplakt van bedrijven die me sponsoren. Of beter gezegd, bedrijven waaraan ik binnenkort ga vragen of ze erover willen nadenken. Op het voorspatbord wordt een groot gat bedekt met de naam van de fabrikant van de gereedschapskist die mijn broer van zijn laatste spaargeld heeft gekocht. De sticker kregen we er bijna gratis bij.

Onze verschijning op de kartbaan imponeert mijn tegenstanders kennelijk zoveel dat ze stoppen met het uitladen van hun eigen spullen. Het kan ook zijn dat ze gewoon benieuwd zijn hoe we in godsnaam de kart uit de laadbak van de stationwagon willen halen. De kart past er precies in, mits hij diagonaal naar binnen is geschoven en dat kan alleen als de wielen eraf gehaald zijn.

Onder de kart komt onze werkbank tevoorschijn: de oranje opklaptafel waar mijn moeder de rest van de week haar naaiwerk aan doet. Bij mooi weer gebruikt mijn vader hem als uitstaltafel voor het barbecuevlees. Maar als je de strepen opgedroogde ketchup wegveegt is het een werkbank eersteklas. Andere rijders hebben speciaal gelaste stellages, exact naar de afmetingen van de kart en met rubber stukken erop die ervoor zorgen dat de lak niet beschadigd wordt. Mijn kart schuift aan alle kanten over de wankelende formicatafel. Als mijn broer het wiel monteert, moet ik de kart tegenhouden omdat hij anders van de tafel valt. Om het kwartier moeten we de vleugelmoeien aan de onderkant aandraaien zodat het onderstel niet uit elkaar flikkert.

Als de zon besluit er toch nog een vrolijke dag van te maken draait er een Amerikaanse motorhome het parkeerterrein op. HEZEMANS KARTING staat er op de zijkant. De wagen is zo lang als twee bestelbussen achter elkaar. Subiet sta ik weer in de schaduw te sleutelen. Uit het voorportier stapt een klein ventje. Ik schat 'm een jaar of acht, hooguit. Op zijn overall staat keurig zijn naam geborduurd: MIKE HEZEMANS. Ik haat hem op slag.

Hij steekt zijn handen in zijn zakken en kijkt toe hoe vier volwassen mannen de ene kart na de andere uit een vrachtwagen laden. Eentje voor droog weer, eentje voor nat weer, eentje voor een snel circuit, eentje voor een bochtige baan, plus zes motoren: twee om kapot te rijden

in de training, eentje voor zaterdag, eentje voor zondag en twee reservemotoren omdat ze geld te veel hebben, constateer ik.

Een baancommissaris licht ons in. 'Omdat jullie senioren maar met z'n vijven aan de start komen, rijden jullie met de junioren samen. We hebben ze gezegd dat ze netjes voor jullie aan de kant moeten gaan, maar heb een beetje clementie met ze, want het zijn de talenten van morgen, jongens.'

Ik ga met mijn oog langs de lijst met deelnemers: startnummer 164, Mike Hezemans; startnummer 184, Jos Verstappen – namen die me totaal niets zeggen. Wel zie ik lokale helden op de lijst staan als Schuttevaer, de gebroeders Brouwer, Paultje Knebel en ikzelf: mannen waar we in de internationale autosport ongetwijfeld nog veel van gaan horen.

In de wedstrijd vecht ik voor een podiumplek. Dat komt vooral omdat er bij de start al twee rijders van de baan vliegen. Zo lig ik dus derde, maar al vrij snel op een halve ronde achter de kop. Misschien dat ik mijn frustratie daarover wel afreageer op de twee kleine mannetjes voor me op de baan, de junioortjes, die me al rondomlang hinderlijk in de weg zitten. Ik zwaai mijn vuist net zo lang tot een baancommissaris ze aan de kant maant. Woest maak ik nog een wegwerpgebaar zoals ze dat in de formule 1 doen.

Trots meld ik me na afloop bij het podium. Bij gebrek aan deelnemers worden alleen de eerste twee plekken met een beker beloond. Ik ga met een vaantje naar huis.